

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 15 0 У 002503 16 Увп
Бања Лука, 13.07.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше, председника вијећа, Душка Бојовића и Едине Чупељић, чланова вијећа, уз учешће Здравке Чучак као записничара, у управном спору по тужби С.М. из Н., заступаног по пуномоћнику Ф.Ћ., адвокату из Адвокатске... д.о.о. М., (у даљем тексту: тужилац), против Министарства... (у даљем тексту: тужени), ради поништења рјешења број ... од 09.03.2015. године, у предмету одузимања легитимације припадника обезбјеђења, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Требињу број 15 0 У 002503 15 У од 22.10.2015. године, у нејавној сједници одржаној дана 13.07.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена на рјешење ЦЈБ Т. број 1204-29-122/14 од 30.12.2014. године, којим се (у тачки 1. диспозитива) одузима легитимација припадника обезбјеђења серијски број ..., издата дана 04.11.2014. године од стране ЦЈБ Т. за тужиоца, запосленог у Предузећу А.С. Б.Л., ПЈ Т., с обзиром да су престали да постоје услови из члана 21. став 1. тачка в) и став 4. тог члана Закона о агенцијама за обезбјеђење лица и имовине и приватној детективској дјелатности („Сл. гласник Републике Српске“ број 4/12, у даљем тексту: Закон о агенцијама), при чему је истовремено (у тачки 2. диспозитива) наложено тужиоцима послодавцу враћање легитимације, у року од 3 дана од пријема рјешења.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост из основа садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је погрешан став нижестепеног суда, будући да је чланом 21. став 1. тачка в) Закона о агенцијама прописано да се овлаштење за обављање послова физичког обезбјеђења може издати лицу које својим досадашњим начином живота, понашањем или активношћу указује да ће одговорно обављати послове, па како му у конкретном случају није предочена никаква опсервација да не ужива добар углед у Н. и да се састаје са лицима која се баве препродајом опојних дрога, при чему суд и наводи да је кривично и прекршајно кажњаван, сматра да му је повријеђено право на приватност прописано чланом 8. став 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција). Наглашава да се није састајао са особама које препродају дрогу, нити да се креће у таквом друштву, те да стога нису испуњени услови из члана 21. Закона о агенцијама, па је нижестепени суд својим ставом погрешно примјенио члан 34. став 3. истог закона

којим му се одузима легитимација припадника обезбјеђења. Додаје да му опсервација теренском контролом, извршена дана 02.12.2014. године, која се наводи у побијаној пресуди, није никада као странци у поступку достављена, па ни слике, записници о саслушању трећих лица који су давали изјаве и сва остала документација, што је Полицијска управа према Правилнику о раду била дужна учинити, а таква опсервација је паушална из разлога што је обављена на само један дан, с обзиром да мора садржавати низ провјера које сигурно не могу бити извршене за само један радни дан, као ни без квалитетне документације. Како се у таквим ситуацијама врло лако може радити о повреди приватности лица, сматра да је било потребно навести зашто је та мјера према њему била неопходна, као и на основу чега се може улазити у његову приватност, па како надлежни орган није имао разлога за тако поступање, мишљења је тиме повријеђена Европска конвенција која се има примјењивати прије Устава Босне и Херцеговине. Истиче да је битно да није осуђивано лице, што произилази из увјерења ЦЈБ Т., Полицијске управе Н. број 14-1/01-235-32 од 04.05.2015. године и број 12-3/01-235-145/12 од 28.12.2012. године, а и увјерења Министарства унутрашњих послова Федерације БиХ, Херцеговачко-неретванског кантона, Полицијске управе М. број ... од 21.06.2006. године (која увјерења доставља у прилогу захтјева). Додаје да је у побијаној пресуди наведено да је радно неспособан, с обзиром на манијско душевно обољење, али није цијењено да је према њему учињена повреда (како наводи) из „члана 9. став 1. Закона о раду“ (Федерације Босне и Херцеговине) којим је прописано да је послодавцу и другим лицима запосленим код послодавца забрањено узнемиравање или сексуално узнемиравање, насиље по основу пола, као и систематско узнемиравање на раду или у вези са радом (мобинг) радника и лица која траже запослење код послодавца, а да мобинг представља специфичну форму нефизичког узнемиравања на радном мјесту која подразумијева понављање радњи којима једно или више лица психички злоставља и понижава друго лице, чија је сврха или посљедица угрожавање његовог угледа, части, достојанства, интегритета, деградација радних услова или професионалног статуса, из чега и произилази да је на послу према њему вршен мобинг, то јест психичко злостављање, што је видљиво из налаза и мишљења доктора од 20.05.2014. године и 29.09.2014. године (које исто доставља у прилогу захтјева). Сматра да за одузимање легитимације није био испуњен ни један од кумулативно прописаних услова чланом 11. Закона о агенцијама, који предвиђа да се овлаштење за обављање дјелатности обезбјеђења лица и имовине може издати физичком лицу, између осталог, под тачком в) да својим досадашњим начином живота, понашањем или активношћу указује да ће савјесно и одговорно обављати дјелатност обезбјеђења лица и имовине; те под тачком г) да има општу здравствену способност, што се доказује потврдом овлаштене здравствене установе; те под тачком д) да није осуђивано за кривична дјела која се гоне по службеној дужности, као и осуђивано за друга кривична дјела почињена из користољубља или из нечасних побуда или које га чини неподобним за обављање дјелатности обезбјеђења лица и имовине; те под тачком ђ) да није кажњавано за прекршај јавног реда и мира са обиљежјима насиља и друге прекршаје које га чине неподобним за обављање дјелатности обезбјеђења лица и имовине; те под тачком е) да му није изречена заштитна мјера за обављање дјелатности. Исто тако наводи да је погрешно закључивање нижестепеног суда у погледу његовог приговора који се односи на повреду начела саслушања странке, у вези којег је нижестепени суд навео да је тако рјешење могуће донијети у скраћеном поступку, према члану 129. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник Републике Српске број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), али да је такав став суда у поступцима гдје се он оптужује и клевета, односно гдје се нарушава његов углед и морал у друштву, погрешан будући да поступак није могуће провести без његовог саслушања а и саслушања свједока који ће такво нешто потврдити, код чињеница да се сва наводна испитивања заснивају на индицијама

и наводним доказима који му и нису предочени. Предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновни поступак, или пак да се побијана пресуда преиначи.

У одговору на захтјев, тужени наводи да су приговори захтјева без основа, јер није тачно да је поступањем туженог односно актима донесеним у проведеном управном поступку, повријеђено тужиочево право на приватност загарантовано чланом 8. Европске конвенције, будући да је тим чланом, како то тужилац и сам наводи, прописано да се јавна власт не мијеша у вршење права на приватност осим ако је такво мијешање предвиђено законом и ако је то неопходна мјера у деоократском друштву у интересу националне безбједности, јавне безбједности, економске добробити земље, спречавања нереда или спречавања злочина, заштите здравља и морала или заштите права и слобода других, сходно чему је поступање туженог управо било у оквиру прописаних изузетака и у оквиру законских рјешења домицилног законодавства, јер је мијешање јавне власти у вршењу права на приватност допуштено у случају ако је такво мијешање предвиђено законом, што је и било у конкретном случају. Истиче да су у поступку доношења оспореног акта правилно примјењени члан 34. став 3. у вези са чланом 21. став 1. тачка в) и став 4. истог члана Закона о агенцијама, како је то и наведено у оспореном акту, а на основу чега је тужиоцу и одузета легитимација припадника обезбјеђења, јер се испуњеност услова који се односе на досадашњи начин живота, понашање или активности које указују да ће одређено лице одговорно обављати послове, цијени (између осталог) и на основу резултата оперативно-теренске провјере. Код чињенице да су у конкретној управној ствари службеници Полицијске станице (ПС) Н. извршили дана 02.12.2014. године оперативну теренску провјеру за тужиоца, утврђујући да не ужива добар углед у мјесту живљења, те да је често у друштву лица која се баве препродајом и уживањем опојних дрога, па да није примјерног понашања, дошло се до закључка да не постоје услови да и даље врши послове обезбјеђења, сходно чему је одлучено као у оспореном акту, јер понашање и начин живота тужиоца не указују на поузданост у обављању послова обезбјеђења лица и имовине. Због тога сматра да нису основани тужиочеви приговори који се односе на резултате оперативно-теренске провјере, а и на могућност његовог увида у те резултате и резултате осталих провјера, јер тужено министарство у оквиру своје надлежности врши специфичне послове примјењујући посебна полицијска овлашћења, а резултати извршених послова, који подразумевају и резултате оперативно-теренске провјере, могу бити доступни странкама само у мјери у којој специфичност тих провјера то допушта, а и уколико се тиме не задире у права и интересе других лица. Насупрот томе наводи да приговори тужиоца који се односе на повреду права из радног односа се не могу разматрати у управном спору, јер тужилац за заштиту тих права може покренути спор пред надлежним основним судом. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду те списе предмета управног поступка и управног спора, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је захтјевом ЦЈБ Т. од 25.11.2014. године, затражено да ПС Н. и ПС Г. изврше провјеру података за тужиоца, поводом захтјева тужиочевог послодавца Агенције А.С. Т., ради утврђивања да ли тужилац испуњава све потребне услове за обављање послова физичког обезбјеђења, при чему је и констатовано да је тужилац послодавцу приложио дознаке за радну неспособност за период од 01.01. до 01.02. 2014. године са дијагнозом Ф30-манија, манијско душевно обољење, те за период од 01.02. до 01.03.2014. године са дијагнозом Ф33.2 - тежак повратан депресивни

поремећај без симптома психозе, те за период од 01.03. до 23.03.2014. године са дијагнозом Ф 32 - депресија депресивно душевно обољење, а и за период од 24.04. до 30.04.2014. године са дијагнозом Ф41 - други анксиозни поремећај. ПС Н. је доставила податке о оперативној провјери података из прекршајне евиденције и оперативне евиденције за тужиоца, под бројем 12-3/01-730/14 од 02.12.2014. године, из којих произилази да тужилац има сметње за издавање овлашћења за обављање послова физичког обезбјеђења лица и имовине, те да из оперативне евиденције број 12-3/01-29/1-49 од 02.12.2014. године, произилази да је евидентиран због кривичног дјела - Тешке крађе из члана 148. став 1. КЗ РС - посебни дио (по основу поднесене кривичне пријаве од стране те полицијске станице под бројем КУ-28/94 од 29.07.1994. године), а да из увјерења о подацима из прекршајне евиденције произилази да је кажњаван прекршајно по одредбама Закона о основама безбједности саобраћаја, и то више наврата у 2013. години, новчаним казнама од по 30,00 КМ до 50,00 КМ. Такође је и ПС Г. доставила оперативну провјеру за тужиоца, под бројем 12-6/01-91/14 од 16.12.2014. године, у којој је наведено да се обављеним разговором са тужиочевим колегама и непосредним руководиоцем поменуте агенције (тужиочевог послодавца) дошло до сазнања да се тужилац састаје са одређеним лицима из криминогене средине, те да је подложен криминалним радњама које су у вези са послом који обавља а односе се на несавјесно обављање послова и задатака који су му повјерени, па да је према прибављеним сазнањима склон дружењу са лицима која се могу довести у везу са вршењем одређених криминалних радњи у кругу фирме Р.Т. Г. На основу свих поменутих података, ЦЈБ Т. је донио рјешење број 12-04-29-122/14 од 30.12.2014. године, којим се (у тачки 1. диспозитива) легитимација тужиоца као припадника обезбјеђења, издата дана 04.11.2014. године од стране те ЦЈБ, одузима због тога што су престали да постоје услови из члана 21. став 1. тачка в) и став 4. Закона о агенцијама, који су били услов за издавање легитимације, па (у тачки 2. диспозитива) налаже тужиочевом послодавцу да ту легитимацију преда ЦЈБ Требиње, у року од 3 дана од пријема рјешења, позивом на одредбу члана 34. став 3. и 4. истог закона.

То првостепено рјешење је одбијањем жалбе тужиоца, потврђено оспореним актом при чему тужени није прихватио жалбене приговоре да у првостепеном рјешењу нису наведени тачни подаци када се тужилац и са ким састајао, а и које криминалне радње је вршио, те да никада није позиван на било какво саслушање нити да је према њему провођен судски или прекршајни поступак, те да му и није познато о каквим безбједоносним лицима се ради, са којима се наводно састајао (јер нема имена и презимена тих лица), па је тужени и закључио да су у конкретном случају били испуњени услови из члана 21. став 1. тачка в) и став 4. Закона о агенцијама, да се од тужиоца одузме легитимација припадника обезбјеђења, у вези са чланом 34. став 3. и 4. истог закона, јер су престали постојати услови које лице мора да испуњава за послове обезбјеђења. У образложењу оспореног акта је и наведено да се не могу прихватити жалбени приговори да је у проведеном поступку повријеђено начело саслушања странке, јер је првостепено рјешење донесено у складу са чланом 129. став 1. тачка 4. ЗОУП-а, којим је прописано да се рјешење може донијети без саслушања странке, по скраћеном поступку, ако се ради о предузимању хитних мјера у јавном интересу које се не могу одлагати, а чињенице на којима рјешење треба да буде засновано су утврђене или бар учињене вјероватним, а да је такође неоснован и жалбени приговор да је повријеђено начело истине и начело заштите права странке, будући да је у првостепеном поступку утврђено право стање ствари, као и чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења, тако да тужиоцу у поступку и није ускраћено право кориштења средстава у циљу заштите његових интереса, што се доказује и тиме да је искористио право на жалбу.

Оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, при чему је у пресуди констатовано да је након извршених провјера од стране полицијских станица, везано за обављање послова физичког обезбјеђења лица и имовине, утврђено да тужилац не ужива добар углед у Н., те да његово понашање није примјерно, а виђа се у друштву са лицима која се баве препродајом опојних дрога, па да с обзиром на одредбе члана 21. Закона о агенцијама, у ком члану су прописани услови које мора да испуњава лице за обављање тих послова, при чему је у ставу 1. тачка в) тог члана прописано да такво лице са својим досадашњим начином живота, понашањем или активношћу показује да ће одговорно обављати послове, па имајући у виду стога да оперативна провјера за тужиоца и није била позитивна, то је и примјењен члан 34. став 3. Закона о агенцијама, сходно којем је од тужиоца одузета легитимација, будући да је констатовано да је престао да постоји један од услова који мора да се испуњава за обављање послова обезбјеђења лица и имовине.

Правилност побијане пресуде се не може довести у сумњу наводима захтјева.

Наиме, одредбом члана 21. став 1. Закона о агенцијама је прописано да се овлашћење за обављање физичког обезбјеђења може издати лицу које (осим што је држављанин Р.С. или БиХ и има пребивалиште у Р.С., а и да је пунољетно), својим досадашњим начином живота, понашањем или активношћу указује да ће одговорно обављати послове (тачка в), те да има општу здравствену способност и посебну душевну и физичку способност, што доказује потврдом овлаштене здравствене установе (тачка г). Ставом 3. тог члана је прописано да се овлаштење неће издати лицу осуђеном за кривично дјело које се гони по службеној дужности, као и лицу које је осуђено за кривично дјело почињено из користољубља или за кривично дјело почињено из нечасних побуда, или које га чини морално неподобним за обављање послова физичког обезбјеђења, нити лицу које је кажњавано за прекршаје јавног реда и мира с обиљежјима насиља или за друге прекршаје који га чине неподобним за обављање дјелатности обезбјеђења лица и имовине. Ставом 4. тог члана је прописано да се овлаштење неће издати ни лицу које својим досадашњим понашањем указује на непоузданост за обављање тих послова, а посебно које чешће и прекомјерно ужива алкохол, исказује страст за конзумирањем алкохола или расипништвом, има склоност ка насиљу у породици или из других разлога који су супротни моралу средине у којој живи.

Код тих законских одредаба, имајући у виду да из оперативних провјера које су обавиле ПС Н. и ПС Г. произилази да тужилац не ужива добар углед у средини у којој живи и ради, те да нема примјерно владање и понашање, при чему се састаје са безбједносно интересантним лицима и виђа у друштву лица које се баве препродајом опојних дрога, произилази да су и били испуњени услови да се одузме легитимација припадника обезбјеђења издата за тужиоца, јер су и престаали услови из члана 21. став 1. тачка в) Закона о агенцијама, то јест да својим досадашњим начином живота, понашањем или активношћу указује да ће одговорно обављати те послове, а такође и услов из става 4. тог члана, да се овлаштење неће издати лицу које својим досадашњим понашањем указује на непоузданост за обављање тих послова због разлога који су супротни моралу средине у којој живи. Сходно томе је правилно и одузета тужиочева легитимација, у смислу одредбе члана 34. став 3. истог закона, којом је прописано да ће ЦЈБ одузети легитимацију припаднику обезбјеђења коме престане да постоји неки од услова које мора да испуњава за обављање послова обезбјеђења лица и имовине, како је то све довољно јасно и аргументовано образложено у оспореном акту којим је одбијена жалба на првостепено рјешење, а што је и оснажено побијаном пресудом.

У побијаној пресуди је правилно и наведено да у поступку доношења оспореног акта није повријеђено начело саслушања странке из члана 9. ЗОУП-а, јер је првостепено рјешење донесено у скраћеном поступку, у смислу одредбе члана 129. став 1. тачка 4. тог закона, којом је прописано да се рјешење може донијети без саслушања странке ако се ради о предузимању хитних мјера у јавном интересу које се не могу одлагати а чињенице на којима рјешење треба да буде засновано су утврђене или бар учињене вјероватним, што је и било у конкретном случају. Такође је неоснован жалбени приговор да је повријеђено начело истине из члана 8. истог закона, јер је оперативним провјерама на терену и утврђено право стање ствари и чињенице које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења.

Стога не стоје ни приговори тужиоца да му је побијаном пресудом повријеђено право на приватност загарантовано чланом 8. став 2. Европске конвенције, којим је (што и сам тужилац наводи) прописано да се јавна власт не мијеша у вршење права на приватност, осим ако је такво мијешање предвиђено законом и ако је то неопходна мјера у демократском друштву у интересу националне безбједности, јавне безбједности, економске добробити земље, спречавања нереда или спречавања злочина, заштите здравља и морала или заштите права и слобода других, сходно чему је поступање туженог управо било у оквиру тих прописаних изузетака и у оквиру законских рјешења предвиђених домаћим законодавством (што тужени и наводи у одговору на предметни захтјев), будући да је мијешање јавне власти у вршењу права на приватност допуштено у случају ако је такво мијешање предвиђено законом, као што је то у конкретном случају.

Такође тужени правилно у одговору на захтјев, истиче да се испуњеност услова који се односе на досадашњи начин живота, понашање или активности које указују да ће одређено лице одговорно обављати послове, цијени између осталог и на основу резултата оперативно-теренске провјере, која је извршена у конкретном случају, а на основу које је закључено да су испуњени услови да се одузме легитимација припадника обезбјеђења. При томе није од утицаја то што тужиоцу није дата могућност увида у те провјере, јер тужено министарство у оквиру своје надлежности и врши специфичне послове примјењујући посебна полицијска овлаштења, па резултати извршених послова, који подразумевају и резултате оперативно-теренске провјере, могу бити доступни странкама само у мјери у којој специфичност тих провјера то допушта, уколико се тиме и не задире у права и интересе других лица, па сходно томе и не стоје ни тужиочеви приговори у погледу повреда поступка, имајући у виду да је тужилац у поступку и користио право жалбе у циљу заштите својих права и интереса, као је то и наведено у оспореном акту.

Код таквог стања ствари, како ни остали наводи из захтјева туженог нису могли утицати на другачије одлучивање, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ни један разлог повреде закона из члана 35. става 2. ЗУС-а, па се отуда захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић